

అరణ్యపర్వము - జ్ఞానప్రథము

విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।
భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

అనన్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।
అతీంద్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీకృష్ణ ధ్యానమ్

వందే నవఘనశ్యామం పీతకౌశేయవాససమ్ ।
సానన్దం సున్దరం శుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

వ్యాస ధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యసన్దం పరాయణమ్ ।
శాన్తం జితేంద్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖి-
లాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయోఽ-
భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాభారతే, వనపర్వణి,
యథాశక్తి, షోడశాధికశతతమోధ్యాయాంతర్గత, శ్లోకపారాయణం,
ఆచార్యముఖేన కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణే నమః

అథ షోడశాధికశతతమోఽధ్యాయః

అకృతవ్రణ ఉవాచ

స వేదాధ్యయనే యుక్తో జనుదగ్నిర్మహాతపాః ।

తపస్తేపే తతో దేవాన్ నియమాద్ వశమానయత్ ॥ 116-1॥

స ప్రసేనజితం రాజన్ అధిగమ్య నరాధిపమ్ ।

రేణుకాం వరయామాస స చ తస్మై దదౌ నృపః ॥ 116-2॥

రేణుకాం త్వథ సంప్రాప్య భార్యాం భార్గవనందనః ।

ఆశ్రమస్థస్తయా సార్థం తపస్తేపేఽనుకూలయా ॥ 116-3॥

తస్యాః కుమారాశ్చత్వారో జజ్ఞిరే రామపంచమాః ।

సర్వేషామజఘన్యస్తు రామ ఆసీజ్ఞఘన్యజః ॥ 116-4॥

ఫలాహారేషు సర్వేషు గతేష్వథ సుతేషు వై ।

రేణుకా స్నాతుమగమత్ కదాచిన్నియతవ్రతా ॥ 116-5॥

సా తు చిత్రరథం నామ మార్తికావతకం నృపమ్ ।

దదర్శ రేణుకా రాజన్ ఆగచ్ఛంతీ యదృచ్ఛయా ॥ 116-6॥

క్రీడంతం సలిలే దృష్ట్వా సభార్యం పద్మమాలినమ్ ।

ఋద్ధిమంతం తతస్తస్య స్పృహయామాస రేణుకా ॥ 116-7॥

వ్యభిచారాచ్చ తస్మాత్ సా క్లిన్నాంభసి విచేతనా ।

ప్రవివేశాశ్రమం త్రస్తా తాం వై భర్తాన్వబుధ్యత ॥ 116-8॥

స తాం దృష్ట్వాచ్యుతాంధైర్యాద్ బ్రాహ్మ్య అక్షాత్ర వివర్జితామ్ ।

ధిక్చబ్దేన మహాతేజాః గర్హయామాస వీర్యవాన్ ॥ 116-9॥

తతో జ్యేష్ఠో జామదగ్న్యో రుమణ్యాన్నామ నామతః ।

ఆజగామ సుషేణశ్చ వసుర్విశ్వావసుస్తథా ॥ 116-10॥

తానానుపూర్వ్యాద్ భగవాన్ వధే మాతురచోదయత్ ।

న చ తే జాతసంహ్నేహః కించిదూచుర్ద్వితేతసః ॥ 116-11॥

తతః శశాప తాన్ క్రోధాత్ శస్తాశ్చైతనాం జహుః ।

మృగపక్షిసథర్మాణః క్షిప్రమాసన్ జడోపమాః ॥ 116-12॥

తతో రామోఽభ్యయాత్ పశ్చాద్ ఆశ్రమం పరవీరహా ।

తమునాచ మహాబాహుః జమదగ్నిర్మహాతపాః ॥ 116-13॥

జహీమాం మాతరం పాపాం మా చ పుత్ర వ్యథాం కృథాః ।

తత ఆదాయ పరశుం రామో మాతుః శిరోఽహరత్ ॥ 116-14॥

తతస్తస్య మహారాజ జమదగ్నిర్మహాత్మనః ।

కోపోఽభ్యగచ్ఛత్సహసా ప్రసన్నశ్చాబ్రవీదిదమ్ ॥ 116-15॥

మమేదం వచనాత్ తాత కృతం తే కర్మ దుష్కరమ్ ।

వృణీష్వ కామాన్ ధర్మజ్ఞ యావతో వాంఛసే హృదా ॥ 116-16॥

స వవ్రే మాతురుత్థానమ్ అస్మృతిం చ వధస్య వై ।

పాపేన తేన చాస్పర్శం భ్రాతృణాం ప్రకృతిం తథా ॥ 116-17॥

అప్రతిద్వంద్వతాం యుద్ధే దీర్ఘమాయుశ్చ భారత ।

దదౌ చ సర్వాన్ కామాంస్తాన్ జమదగ్నిర్మహాతపాః ॥ 116-18॥

కదాచిత్తు తథైవాస్య వినిష్కాంతాః సుతాః ప్రభో ।

అథానూపపతిర్వీరః కార్తవీర్యోఽభ్యవర్తత ॥ 116-19॥

తమాశ్రమపదం ప్రాప్తమ్ ఋషేర్భార్యా సమార్చయత్ ।

స యుద్ధమదసమ్మత్తః నాభ్యనందత్ తథార్చనమ్ ॥ 116-20॥

ప్రమథ్య చాశ్రమాత్ తస్మాత్ హోమధేనోస్తథా బలత్ ।

జహార వత్సం క్రోశంత్యాః బభంజ చ మహాద్రుమాన్ ॥ 116-21॥

ఆగతాయ చ రామాయ తదాచష్ట పితా స్వయమ్ ।
గాం చ రోరుదతీం దృష్ట్వా కోపో రామం సమావిశత్ ॥ 116-22॥

స మృత్యువశమాపన్నం కార్తవీర్యముపాద్రవత్ ।
తస్యాథ యుధి విక్రమ్య భార్గవః పరవీరహా ॥ 116-23॥

చిచ్ఛేద నిశితైర్భుజైః బాహూన్ పరిఘసన్నిభాన్ ।
సహస్రసమ్మితాన్ రాజన్ ప్రగృహ్య రుచిరం ధనుః ॥ 116-24॥

అభిభూతః స రామేణ సంయుక్తః కాలధర్మణా ।
అర్జునస్యాథ దాయాదా రామేణ కృతమన్యవః ॥ 116-25॥

ఆశ్రమస్థం వినా రామం జమదగ్నిముపాద్రవన్ ।
తే తం జఘ్నుర్మహావీర్యమయుధ్యంతం తపస్వినమ్ ॥ 116-26॥

అసకృద్ రామరామేతి విక్రోశంతమనాథవత్ ।
కార్తవీర్యస్య పుత్రాస్తు జమదగ్నిం యుధిష్ఠిర ॥ 116-27॥

పీడయిత్వా శరైర్లగ్నూః యథాగతమరిందనూః ।
అపక్రాన్తేషు వై తేషు జమదగ్నా తథా గతే ॥ 116-28॥

సమిత్పాణిరుపాగచ్ఛద్ ఆశ్రమం భృగునందనః ।
స దృష్ట్వా పితరం వీరః తథా మృత్యువశం గతమ్ ।

అనర్హంతం తథాభూతం విలలాప సుదుఃఖితః ॥ 116-29॥

ఇతి శ్రీమన్మహాభారతే వనపర్వాంతర్గత తీర్థయాత్రాపర్వణి
లోనుశతీర్థయాత్రాయాం కార్తవీర్యోపాఖ్యానే జమగద్దీవధే
షోడశాధికశతతమోఽధ్యాయః ॥ 116॥

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారి గోవిందనామావళి

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

